

3. Ismertesse a polgári védelmi szervezetekbe való beosztás és a szervezetmegalakítás feladatait!

Jogszabályok:

- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról (Kat);
- 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól.

A polgári védelmi szervezetekbe való beosztás szabályai (Kat. szerint):

- A polgári védelmi szervezetek a központi, területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek, melyek állományát a polgári védelmi feladatok ellátása érdekében az önként jelentkező személyekkel ki lehet egészíteni.
- A polgári védelmi szervezetbe a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhelye szerint illetékes polgármester osztja be.
- A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.
- A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a központi és területi polgári védelmi szervezetbe való beosztás a települési és a munkahelyi szervezetbe való beosztást, a lakóhely szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.
- A polgári védelmi szervezetek technikai eszközökkel és anyagokkal való felszerelése központi ellátás és gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése keretében történik.
- A polgári védelmi szervezetek egymásnak mellérendeltek, tevékenységüket a védekezés irányításáért felelős személy irányítja.
- A polgári védelmi szervezetbe beosztott személy esküt tesz. Az eskü szövege a következő:
„Én esküszöm, hogy Magyarország természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezésében legjobb tudásom szerint részt veszek. Magyarország polgárai és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében szolgálati kötelezettségeimet teljesítem. Az emberi életet és méltóságot mindenkor tiszteletben tartom.
Esküszöm, hogy minden erőmmel, törekvésemmel, tudásommal Magyarország javát szolgálom.”
(Az esküt tevő egyéni meggyőződése szerint)
„Isten engem úgy segítjen!”
- A polgári védelmi beosztott személy jogosult:
 - a) a szolgálat teljesítéséhez szükséges ellátásra,
 - b) norma szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra,
 - c) egyenruha viselésére,
 - d) feladatának ellátásához szükséges felkészítésre,
 - e) feladatának ellátásához szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel történő ellátásra,
 - f) a munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok megismerésére,
 - g) távolléti díjra, utazási költségtérítésre, az ellátása igazolt költségeinek megtérítésére.
- A polgári védelmi szervezetbe beosztott mentesíthető részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése alól.

A polgári védelmi szervezetbe történő önkéntes jelentkezés:

- Polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személy külön jogszabály szerinti nyilatkozatot tesz, melyben kinyilvánítja a rendelkezésre állás tartalmát és az alkalmazás feltételeit.
- A meghatározott nyilatkozat alapján az önkéntesen jelentkező személyt a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztja be.
- A polgári védelmi feladatot önkéntes jelentkezés alapján teljesítő személy jogai és kötelezettségei a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személy jogaival és kötelezettségeivel azonosak.

A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolható (62/2011. (XII. 29.) BM rendelet szerint):

- terhesség esetén a terhesgondozási könyvvel,
- a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig, a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig, a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza, aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el, okokat a kötelezett lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének – környezettanulmány alapján kiállított – igazolásával,
- a munkaképesség 67%-os elvesztése az azt megállapító határozattal, a betegség három hónapnál nem régebbi, szakrendelő intézet vagy kórház szakorvosa által kiállított igazolással.
- ha az érintett a környezettanulmány elkészítéséhez nem járul hozzá, a jegyző az igazolás kiadását megtagadja.
- a polgári védelmi kötelezettség munkakör vagy közmegebízatus ellátásával történő teljesítése igazolható:
 - a) országgyűlési képviselő az erről kiállított megbízólevéllel, illetve képviselői igazolványával,
 - b) a munkaviszony fennállása a munkáltató által kiállított igazolással,
 - c) készenléti szolgálat a készenlétet elrendelő okmánnyal,
 - d) közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja a munkáltató által kiállított igazolással.
- a polgári védelmi szervezetek alkalmazásának idejére a polgári védelmi parancsnoksághoz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló és megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező személyeket lehet beosztani.

A polgári védelmi szervezetek egységeinek megalakítása:

- A polgári védelmi egységek megalakítása során, a területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára meghatározott alapelveken túl a terület, település lakosságának számát és népsűrűségét is figyelembe kell venni.
- A 2000 lakos alatti településeken nem szükséges a létrehozott települési polgári védelmi szervezetet egységekre bontani.
- A polgári védelmi feladatok ellátására létrehozott egységek típusai különösen:
 - a) infokommunikációs egység,
 - b) lakosságvédelmi egység,
 - c) egészségügyi egység,
 - d) logisztikai egység,
 - e) műszaki egység.
- A kialakult kockázatok és veszélyeztető hatások kezelésére további egységek is létrehozhatók.

Az infokommunikációs egység feladatai különösen:

- a) a lakosság helyi riasztása és tájékoztatása,
- b) a polgári védelmi szervezetek állományának riasztása,
- c) a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése,
- d) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a polgári védelmi szervezetek, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása,
- e) az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása,
- f) a katasztrófaelhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

A lakosságvédelmi egység feladatai különösen:

- a) a veszélyeztetett területről a lakosság kitelepítése, kimenekítése, valamint
- b) a kitelepítéssel, befogadással összefüggő feladatok ellátásának megszervezése és végrehajtása.

Az egészségügyi egység feladatai különösen:

- a) a járványos növény- és állatbetegségek megelőzésében, terjedésének megakadályozásában, felszámolásában való közreműködés,
- b) a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan feladatok végrehajtásában való közreműködés,
- c) a járványos megbetegedések, fertőzések által veszélyeztetett lakosság védelme érdekében szükséges megelőző intézkedések és a fertőtlenítő munkák elvégzése,
- d) a sérült személyek felkutatása, elsősegélynyújtásban való részesítése, a sérültek gyűjtőhelyre, kórházba való szállítása,
- e) a polgári védelmi szervezetek egészségügyi biztosítása,
- f) a vegyi és radiológiai mentesítési feladatok ellátása.

A logisztikai egység feladatai különösen:

- a) a polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételek biztosítása,
- b) a polgári védelmi szervezetek és az ideiglenesen ellátatlanná vált lakosság ellátása,
- c) a szállítási feladatok végrehajtása,
- d) a védelmi célú építmények és a kettős rendeltetésű építmények rendeltetésszerű használatának, valamint a tartózkodási szabályok betartatásának biztosítása,
- e) a fővárosi metró élet- és vagyonvédelmi létesítményként alkalmazható szakaszaiban a védelem feltételeinek biztosítása, valamint
- f) szükséggyógyintézetek logisztikai támogatása.

A műszaki egység feladatai különösen:

- a) a rendkívüli időjárási viszonyok következményeinek felszámolása,
- b) a romosodott épületekben lévő személyek felkutatása, mentése,
- c) közreműködés az épületekben, kritikus infrastruktúrában keletkezett és egyéb műszaki károk felmérése, csökkentése, felszámolása, szükség szerinti helyreállítása,
- d) közreműködés a lakosság és az anyagi javak megelőző műszaki védelmének végrehajtásában,
- e) közreműködés a kulturális örökség védett elemei védelmében,
- f) közreműködés védelmi célú építmények létesítésében, építésében,
- g) közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben.